

اختیار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

کتابخانه برای درج کازت با اداره داده
شده و نشر شده و با پیش رو نخواهد شد
کتابخانه که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

قیمت سالنامه شش مجیدیه سفید
شش ماه چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۳۰ پاره رایج است
اجرت پست سالنامه در داند سه و برای
تاریخ شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزه
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از عاودت که ناگون و از سیاست و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت مرکز مواد سفید عاودت مجاز قبول و طبع خواهد شد
از اعلاناتی که در ضمن عاودت نوشته شود به سطره و فروش و از اعلانات عادی به سطره فروش اخذ خواهد شد

اساس وظیفه انسانیت

مقام بلند انسانیت و شرافت خلقت و کرامت
آفرینش آدمی را سزاوار است که پس از شناختن
خود و مصالح خود و آگاهی از مراتب استعداد
و قابلیت که در نهاد خود برای همه چیز و همه حال
و همه هنر و همه نیکیا سراغ دارد برای
حصول دست آوردن و نگاهداشتن جله سعادتها
تکلیفی بجهت خود معین کند و خود را در جله
حالات مدیون بایفای آن تکلیف داند و این
تکلیف و وظیفه را نه تنها جهت شخصی خود عاید
داند و ابائی جنس خود را در ربط بصلام خود
شمارد بلکه اولی اساسی برای این تکلیف قرار
داده و بقدر ارتباط آن بدیکر انسانها و آفریدهها
شعبهها و شئون آنها نیز دانسته و وظائف هر مقامی را
مناسب آن مقام بجا بیاورد تا آنکه حق انسانیت را
ادا کرده باشد داد شرف و کرامت آدمیت را
داده باشد شکر نعمتهای صانع را فعلا و علایجا
آورده باشد تا بتمام پسنیده نهایت انسانیت
برسد

اگر درست تأمل کنیم گذشته از تکالیف مضمونه
و شخصیه خودمان برای امور معاشیه و زندگانی
که شبهه ایست از علم ایمان طبعاً و ضرورتاً محتاج
به تمدن و زندگانی بجمعیت هستیم و در این شعبهها
و قبایلهها آفریده اند تا آنکه همدیگر را دانش
آموزیم و از معارف و هنر و صنعت و ترتیب هر گونه
اسباب تعیش ظاهری و باطنی که داریم همدیگر را
بهرمند کنیم و هر قدر دایره این معارف و آمیزش را
که مقدمات ترقی مدنیت است و وسعت دانه
شود واضح است که مقصود حقیقی جهت و آسانتر
حاصل گردد و این یکی نمیتواند بشود مگر
بسهیل اسباب مراد و ات و نقل و حرکت
و همچنین آسان شدن مخابرهها و اطوار اطلاعات
که این تسهیلات روز بروز مایه پیشرفت مقصود
از مدنیت و تعاون و تناسر در دفع احتیاجات
و حصول همه سعادات و نیک بختیها خواهد بود

پس اول تکلیف ما درین مقام کاشتن همت بلند
خود مانست و توسیع دایره حسن آمیزش
و تسهیل مراد و ات و آسان شدن راه کسب
معلومات و آگاهی و اطلاعات که میدان این وسعت
از مغرب تا مشرق و از جنوب تا بشمال تواند بود

و بنا برین تکلیف هر انسانی که از حدود این وظیفه
خارج بشود و تخلف از حکم این سعادتندی
عمومی نماید و گذشته از اینکه خود دامن
هم را فراخور حال و مقام خود در استحصال
این مقصود بگردد غیرت و اقدام نمیکند
تکذیب این تکلیف را نماید و مانع از این ترقی
در لوازم انس و آمیزش با این جنس از صنوف ایم
و طوائف ملل گردد قطعاً آنگونه انسان
بلفظ انسان نامیده شده و بجهت اینکه بی خبر
از معنی آدمیت است و بی اطلاع از مراتب این
و مانع و حائل از تعمیم حکم انس و انسانیت است
او را داخل و حسیه نماید دانست اگر چه در مجموع
شهرها و در میان انسانها زیست میکند و او را
ببخت ترین مردم باید دانست اگر چه ظاهراً
ثروت طاری انبیا و عزت و اعتبار شخصانه را
مالک باشد

اهالی اروپا این تکلیف را فهمیده اند
چشمپند آن مجبور شده و دیده اند که جمع کثیری
در یک سمت دنیا هستند و بخواهند برای حاصل
کردن اسباب زندگانی و تمدن و تأمین آینده
خودشان و اخلاف و آئیدهگان از هم جنسان
خونشان این دایره مرادها و روابط و مناسبات
مقتضیه را وسعت دهند عقلاً و دانشمندان
آنها این معنی را در نظر عموم اهالی و سکنه بلاد
و ممالک و مسائل ممکنه جوده داده و اولامل
و ام را آگاه از شدت لزوم این کار کرده اند
و از یکطرف هم احتیاجات حالیه و عاجزه آنها را
و احتیاجاتی را که علی التدریج خواهد افزود
یاد آنها آورده اند و ثانیاً ترتیب حصول این
مقصد عالی بمعاونت و یاری اهالی پرداخته
و کم کم کار را باین درجهها رسانیده اند که
می بینیم

یک واپور پیدا کرده اند یعنی قوه بخار که خدمت
آنها در جهان مدنیت تحسید نمیتوان کرد
در دریاها و خشکیها راههای طولانی را در اندک
زمانی برای انسانها و منافع انسانها نزدیک نموده
اند که عمر انسانها هم بدین وسعت عز و طولانی
گردیده است چه اگر کسی بخواهد از شهری
بشهری یا راهله و کاروان فرضاً در یکماه برود
بواسطه آن اسباب اگر دریا است فی المثل در سه

روز و اگر خشکی است در یک شبانه روزی طی خواهد
کرد
کارخانجات که برای رفع هر گونه احتیاجات
و تحولات انسانهاست همرا بواسطه واپور
و قوه بخار به راه انداختند و وسطهرا اکثر
مختصوبات و مخدورات را نمودند و همچنین
تکثیر که در اندک مدتی از همه جای دنیا بی نوع را
اسباب آگاهی و اطلاع است

و همچنین سایر اختراعات کلیه و اصلیه و فروعات
آنها که بطور اتصال همیشه در خیال اهل
آنها هستند که از جمله آنها است تلمیس مکنه
و تعمیم علوم و فنون که میتوان گفت این یکی حکم
بر تمامی اقدامات و سعی در مدارج ترقی است
و علوم است و فنون است که تولید میکند
جمله هنرها و اختراعات را و تسهیل میکند راه
تصرفات در اطوار طبیعت و طبیعیات و نشر
میکند آثار حکمت و قدرت را و می نماید بانسانها
قادر بودن توانای مطلق و حکیم از ازل تعالی شانه
و عظم برهانه

و الحاصل درین طریق قویم و راه معتدل
و مستقیم ترقی اهل مغرب زمین اکنون را
پیش افتاده و راه را باز کرده و اساسی برای
ایفای وظیفه خودشان بقدریکه توانسته و فهمیده اند
نهادند و مبنای عمل خود را بر روی آن
گذاشته اند

افسوس باید خورد از اینکه اهالی و ملل متقدمه
مشرق زمین بایسته استعداد فطری و قابلیت
خلقی که دارند و زکا و فطانت جبلی که آنها را هست
و آن موقع نازنین که از کره زمین در دست آنها
است و آن قدم تاریخ مدنیت و آبادی که
مراشان را میباشد و شرف و ناموسی که آبا
و اجداد آنها در تاریخها گذاشته اند تا کنون
تکلیف خود را در این باب معین نکرده اند
و حدود و وظائف را نه اساساً و نه فروعات مشخص
نموده اند مثلاً اینکه مادر عالی هتیم غیر این عالم
و در خاک هتیم سوای این خالو بشری هتیم ماورای
این بشرها و ماورای انس و آمیزش با کسی در کار نیست
ما را احتیاج بکسی نخواهد شد کسی را ما کار نخواهد
داشت ما عزیز بی جهت در میان مردمان
آفریده شدیم ایم کار خودمان را تنها خودمان

راهی اندازیم اگر فرضاً پس از چهار روز دیگر
هم اقتضای کار غیر این باشد اخلاف ما هم بتکلیف
خودشان کار کنند ما چرا خودمان را برزخت
و تعب بیندازیم

افسوس! که باین تصورات باطله و خیالات ناقصه
که محض جهالت و نادانی است در مقام ذلت
و تنک ایستاده و منتظر بلاهای صکونا کون
برای خودمان و اخلاف خودمان باشیم معنی
انسانیت و شرف انسانیت را ترک نماییم و تاریخ
دنیا را به بیستی مقام خود لکه دار کنیم حال آنکه
این کار را اسباب موجود گردیده راه آن باز
شده بجمده تعالی اثبت و آسوده در میان طوائف
مانا یکدرجه حاصل آمده و وقت آنست که قدیمی
برداشته و این طلسم جهالت و نادانی را
بشکنیم به کعبینه مقصود رسید در ابعث
دائمی باشیم فرزندان و اخلاف خودمان را
معمود و بختیار کنیم ما را برزخت یاد کنند
و این جهل را پس از خرابی آباد نمایند ما هم
بکذاشتن این اساسهای مقدس ترقی و معموری
جهان افتخارها کنیم سرفراز باشیم ارجند
گردیم و همه نیکیا عاقبت خود را تولید داده
اطمینان دهیم و حسن خانه را از توفیقات
ربانیه و تأییدات الطاف رجا نیه منتظر باشیم که
او تعالی بر همه چیز قادر و توانا است
این است اساس وظیفه انسانیت و مبنای تکلیف
مادر عالم زندگانی که همه بناها و آبادیهای
صوریه و مضمونه را بر روی این اساس متین توان
گذاشت

تاریخ سال جدید است که عالیجناب پرهان الدین
افندی فرزند ارجند جناب رشادت مآب السید
شیخ سلیمان بلخی انشاد نموده اند

خاقان اسکندر توان سلطان عزیز کامران
کشور کشا صاحبقران شاهنشاه مانکر قاب

شاه جوانبخشان بود ماه سپهر شان بود
داد آور دوران بود آن خسرو عالیجناب

بادا بشارت بر جهان اندر رخ شاه شهبان
نور ظفر ظاهر بود الحق بسان آفتاب

مردم دایلم دایلم نام روزنامه پاریس می نویسد دولت فرانسه لایحه کونت اندرا سرانصدیق کرد و بعضی ملاحظات خود را علاوه نمود ولی اکنون صحت و عدم صحت اینقره بد رستی معلوم نشده و نوشته اند که مطلقاً من پوره چه بوده است (گالشیه) نام کازت مجارستان می نویسد پرنس میلان در خیال دادن استعفا از حکمرانی صربستان است چندی قبل ازین در سرای خود بعضی از بزرگان و هواخواهان خود را بمجلس خاص دعوت کرده و بایشان بیان کرده که از حال مشکل حاضر راه خلاصی آسان نمی بینم . هواخواهان او از دادن رای و جواب کافی برای پرنس مشاوران عاجز ماندند و بنا بر این پرنس بیان کرد که من ناچار از استعفا خواهم بود و در دهات زوجه خودم که در (سرا) (۱) میباشد بسرخواهم برد یکی از مشاوران بهم گفت که باید به یک حرکت شدید مباشرت کرد پرنس جواب داد که پول ندارم و از دولت روسیه هم خواستم نداد . بعد ازین پرنس مشاوران به مدیر حریر داشت نفر از مرتبه های خود نزد خود خواند . در خصوص افکار و احوال عسکر حریر به اطلاعات خواسته صاحب منصبان مرقومین جواب دادند که نصی از صاحب منصبان نظامی امانت و اعتماد توان کرد و بعضی از آنها گفتند پرنس باید یک قلمه برود و بیاننامه بنویسد و در بیان اهالی متمدن کند که در تحت حکم نظامات و قوانین حاضر حکومت کردن من ممکن نیست پرنس این تکلیف را رد کرد . حرف جنگ هم در میان آمد پرنس مشاوران این سخن را نیز بطور قطعی جواب رد داد در مقاله که (دیپلوماتیک روپو) کازت لندن در خصوص اظهار تکلیف اصلاحاتی که دول اروپا بپایمال می خواستند بگنجد می نویسد نظامات و قوانین دولت هلیه عثمانیه از نظامات روسیه هزار مرتبه بهتر است و تعصب پروتستانهای انگلیس از تعصب مسلمانهای عثمانی هزار مرتبه زیاده تر است و نهایت بروجب قوانین و نظامات کلام قدیم دولت عثمانی باید ادا ره شود . حکومت اسلامی در باب انسانیت و مدنیّت از حکومت روسیه چند مرتبه بالاتر است و تاکنون بترورغ نبوت این مطلب را بعالم مدنیّت بارها ظاهر کرده است .

(نایه فرایه برسه)

(حال داخلی فرانسه)

در ممالک فرانسه هواخواهان حکومت چند گونه و عوام اهالی بافتخابات ستو مشغولند . در کوهها اعلاناتهای خواهشندان اعضائیت سناتو مشاهده می شود . حامیان جمهوریت کاغذهای بیانشانه و اعلاناتها هر روز به هواخواهان خود می فرستند . و جانیداران قرالت و امپراطوری نیز بدون تعاون بهمان کار مشغولند . و در بیان نامهای خود در حق حال حاضر هزار گونه

(۱) (یسرایه) در حدود دولت روسیه و در ساحل مانونه است در سال هزار و چهارصد و هشتاد و چهار میلادی از طرف دولت علیه عثمانیه فتح شده و در هنگام معاهده سال هزار و هشتصد و دو ازنده بروسیه واکذار کرده و در سال هزار و هشتصد و نهم شش بروجب عهدنامه پاریس بامارت مملکتین الحاق شده است .

مختلای نویسد . حامیان جمهوریت از حکومت شکایت میکنند که در حرکت هواخواهان امپراطوری و قرالت ابتدر ازادی داده می شود . لکن وزیر داخلیه کوش باین شکایتها نمیدهد . جانیداران خانواده بوناپارت میکوشند وقتی خواهد آمد که بروجب رای اهالی فرانسه پسر امپراطور نابلیون سیم باز صاحب تخت فرانسه خواهد شد . فقط افکار اهالی فرانسه مساعد نمیدهد که با بحرف اطمینان بشود . حامیان مرقومه یک هیئت وکلارا طالبند که باهالی بفهماند که جمهوریت یک حکومت موقه است و ثبات ندارد . فلذا لازم است یک حکومت پایدار یعنی قرالت یا خود امپراطوری انتخاب بشود . چون بغیر ازین دو حکومت در فرانسه حکومت دیگر پایدار نخواهد شد . بروجب آرا و افکار آنها مارشال ماکاهون سلف پسر نابلیون سیم و یا خود یکی از پرنسهای اولیان خواهد شد . تا نتیجه انتخابات سناتو معلوم نشود . هر کس افکار خود را نوعی بیان میکند . ولی شبهه نیست که اکثریت اعضاهای سناتو حامیان و طرفداران جمهوریت و بقای جمهوریت خواهند شد .

(نایه فرایه برسه)

در میان کازت های روسیه تنها کازت مسکو که زبان المان در آنجا طبع میشود جرأت نمود . بر اینکه در خصوص نقی برودسکی نام صرف که نقی شدن بدون محاکمه او در کازت های اروپا نوشته شده است چیزی بنویسد . کازت مذکور میکوید سبب نقی موی ایه تلکرافتها و کاغذهای بود . که در باب تدارکات حریه فوق العاده بلندند و برین می نوشت و ازین جهت ذخیرا باعث ترقی و کاغذهای اسکناس روسیه را مایه تزلزل کردیده بود ولی مابین خبر اعتماد نمی کنیم . و اگر هم صحیح باشد باز نقی مشاورانیه خلاف قاعده انسانیت و مدنیّت است . چه اگر سبب نقی اینها باشد کاغذهایی را که برودسکی میفرستاد پوسته خانه او سه باز بکرده است . کازت مذکور میکوید باز دولت روسیه صاحب مرجع بود که بوار دات برودسکی را ضبط نکرده است . از قراریکه شنیدیم برودسکی را محاکمه نکرده اند . و الا آنچه گفته و کرده است از عهده آن برمی آمد . و الحاصل نقی برودسکی کار وحشیانه است . که تاکنون در خاک دولت عثمانی مثل آن ظهور نکرده است . باوجود اینکه دولت روسیه در حق تبعه غیر مسلم که در خاک دولت مشاورانیا است اظهار می خواهد بکند .

(نایه فرایه برسه)

کازت مذکور در تحت بیست و پنجم ژانویه می نویسد بوجب خبرهایی که از برودی رسیده . برودسکی را پولیس روسیه مرخص کرده است . و از قراریکه معلوم می شود . شکوه و فریاد کازت های اروپا که در اینخصوص شنیده شده است باعث استخلاص آن بیچاره گردیده است .

(مقدار کتابها که در کتبخانه های دار السلطنه اسلامبول هست)

عدد کتب ۵۲۷۱ در کتبخانه درون جامع شریف سلطان محمد خان فتح

۳۳۰۴ در درون جامع شریف سلطان بایزید خان
۲۰۰۰ در درون جامع شریف سلطان سلیمان خان
۴۰۰۰ در درون مدرسه سلطان سلیمان خان و سلطان مصطفی خان در لاله
۵۸۲۶ در درون جامع شریف تور کتبخانه و سلطان عثمان خان
۶۲۹۳ در کتبخانه سلطان محمود خان در جامع شریف اباسوفیه
۱۴۸۲ در درون مدرسه سلطان عبد الحمید خان
۷۶۲ در درون کتبخانه مرزور کتبخانه اسماعیل افندی لالا
۱۳۸۲ در کتبخانه سلطان احمد خان قرب جامع شریف بکی
۳۹۸۲ در کتبخانه اسعد افندی در محله ریهاتان
۲۲۴۰ در کتبخانه کبرلی محمد پاشا و فاضل احمد پاشا قرب چنبرلی طاش
۴۸۲۷ در کتبخانه شیخ الاسلام مرحوم عاتر افندی
۲۸۲۷ در کتبخانه علی پاشا قرب جامع شریف شهراده
۱۲۳۵ در درون جامع شریف مرزور از بعضی اهل خیرات
۱۱۵۲ در کتبخانه ابراهیم پاشای داماد قرب جامع شریف مرزور
۱۹۹۵ در کتبخانه حاتم افندی مرحوم قرب محله وفا
۱۹۶۰ در کتبخانه علی پاشای حکیم اوغلی در جامع شریف خود
۲۱۸۲ در کتبخانه ج راه ولی الدین انندی در جوار فلیح
۲۱۹۶ در کتبخانه بیضا افندی قرب فتح
۱۴۵۱ در کتبخانه صدر اعظم محمد راغب پاشا در قرب محله قوسه
۱۹۲۶ در کتبخانه محمد مراد افندی درون خانقاه نقشبندی در محله چهارشنبه
۱۲۳۳ در درون مدرسه حاجی بشیراغا قرب باب عالی
۱۱۶۸ در کتبخانه خسرو پاشای مرحوم درایوب انصاری
۴۸۳۳ در کتبخانه محمد پاشای مرحوم درایوب انصاری
۵۵۱ در کتبخانه حسین پاشای عجوه در قرب سراجخانه
۴۵۳ در کتبخانه صدر اعظم اسبق مصطفی پاشای مرزینوفی
۴۵۰ در کتبخانه مرحوم علی پاشای چورابلی
۵۵۲ در کتبخانه شیخ مراد افندی در درون جامع شریف دار المنوی
۲۱۹ در کتبخانه حاجی بشیراغا در محله بابا حیدر
۳۹۷ در کتبخانه مصطفی افالی قصاب پاشای در مدرسه سرو بی
۳۹۷ در کتبخانه چلی عبد الله اغا در قرب جشسه قاضی
۲۸۷ در کتبخانه والده سلطان مهر شاه در درون جامع شریف ایوب انصاری
۲۱۰ در کتبخانه جامع شریف محمد اغا در محله چهارشنبه

۱۴۷ در کتبخانه عمر افندی سرابطا در مدرسه ملا کورانی
۱۵۸ در کتبخانه مسیح علی پاشای مرحوم
۱۷۵ در کتبخانه حاجی مصطفی افندی رئیس الکتاب
۴۷۱ در مدرسه بیجی توفیق افندی
۱۹۴ در کتبخانه مصطفی افندی قاضی صبر بروسه وی در بازار چهارشنبه
۲۷۳ در کتبخانه صالحه خاتیم در محله مسیح علی پاشا
۱۳۷۳ در درون بعضی دولابهای جامع شریف سلطان احمد
جمع کتب مرزور فوق جمع کتبخانه ها ۶۸۲۹۵

این همه کتبخانه ها و کتبها بیکه که تفصیل آن نوشته شد و بقدرت و همت هزار و سیصد و نود و پنج جلد کتاب است خزینه ها و پو لهای بی اندازه و زحمتها و وقتهای بسیار اینها را آماده کرده است . و منفعتی که از آنها برای علوم و معارف متصور است . اگر نسبت داده شود باین مبلغ مصروفه و زحمت و زمانهای مدبوله برای تحصیل آنها بسیار کم خواهد بود در اینباب در دستورات بعضی ملاحظات از جانب کازتها دیده شد لکن مدتی است . مخفی از این مطلب بمیان نیاید . حقیقه مانند این کتب نفیسه و نسخه های نادره را بطور باعث تأسف است . و از این قبیل است نبودن یک کتبخانه عمومی که شب و روز یعنی در اوقات لازمه باز بوده راه انتفاع از آنها کشوده شود . حال آنکه این قفله در کمال سهولت تواند بود و بسته بجزئی توجه نظارت جلیه معارف است برادران ما در کازتها در این مطلب بلا همراه خواهند بود . و مبالغات صادقانه و خیر خواهانه در اینباب بیان خواهند نمود .

(خبرهای تلکرافتی)

(ممالک آمریکا)

واشنگتون ۲۹ ژانویه

حامیان جمهوریت مشروطه مسیو فیشی وزیر خارج را برای ریاست جمهوریت امریکه تکلیف می کنند .

(اسپانیا)

مادرید ایضا

جنرال مورینوس هر روز جانیداران دون فارلورا مغلوب می کنند .

فرانسه

پاریس ایضا

در جنز: فردرک لیرد بکتور هوکون نطق ایراد کرد که حاضران او را تحسین کردند .

پاریس ۳۰ ایضا

باعضائیت پاریس در مجلس سناتو مسیو (فرسینه) و (تولن) و (هروند) انتخاب شده اند .

فرعه و بکتور هوکو ویرا ولری بلان بعد کتیده خواهد شد .

پاریس ایضا

از کسای تاکنون باعضائیت مجلس سناتو انتخاب شده اند هشتاد و یکس جانیداران جمهوریت و بیست و یکس طرفدار بوناپارت و جمیع نفر هواخواهان قرالت هستند . مسیو یوفه و دوقور انتخاب شده اند .

ملاک و ملل در دور او
دین و دود رعهد
خاک در درگاه
رستند از قید
از خوان انعامش
وز بحر احسانش
باشد غلام در ک
مقاد فرمائش
از ضرب تیغ خون
وز آتش قهرش بود
بکشاکف دعوا
تا کوبد آفت مل
تا هست تعداد س
ایلم عمرو دولت ای
برهان بکوش
منصور بر اعدا
لاجه کونت اندرا
گذشته با ووز واره
رسید . این لایحه تا
شد .

کازت مذکور می نویسد
قبل در غلطه شوع
والای سرعسکری
اجل افخم حضرت و
سرعسکری و جناب
پاشا منعقد شده بود
این شایعات بی اصل
مجلس مذکور
سرعسکری بوده است

کازت روم (و ژانیت)
کرده بودند از جانب او
و از ورتبه بطع و نش
و اور همایون از فادی
بخلج در سعادت وارد
عسکر به روز و روز
در بازدهم ماحال روم
جریده مورخ به چهار
است این یکی از سه و

کلام قدیم واجب التکر
حضرت شاهانه
مسلمین و تنو بر صیون
مکرم و نعمت مدتی
در دستیکه طبع و تئیل
سه هزار نسخه ره
در ایار نظارت جلیله
ان بر کس خواهان بان
میشود که به تکریر اء
میشود و باعث مسرور

ملك و ملل در دور او چنان یافت حسن انتظام
 دين و دود رعهد او محفوظ شد از انقلاب
 خاك در درگاه او شد متجسس خاص و عام
 رستند از قید سخن در عهد عدلش شيخ و شاب
 از خوان انعامش بود دلسیر عالم بیکسان
 وز بحر احسانش همه سیراب شدی از تباب
 باشد غلام در کفش صد چون بزم و استقبال
 مقام فرمانش بود صد چون کی وافر اسباب
 از ضرب تیغش خون خورد اعدای وی در جای می
 وز آتش قهرش بود دلهای خصمانش کباب
 بکشاکش دعوات را برهان هان وقت دعاست
 تا گوید آمینت ملك كردد دعای متجاسب
 تاهت تعداد سنین جاری بر افواه الرجال
 ایام عمر و دولت ای شاه بادا بخصاب
 برهان بکوش هوش من از غیب آمد این ندا
 منصور بر اعدا شود سلطان عزیز کامیاب
 ۱۲۹۳

لايحه كوت اندامی با اوراق دیگر روز يكشنبه
 گذشته با و اوز واره بسفارت اتریش بجا رستان
 رسید . این لایحه تا چند روز بایعالی تقدیم خواهد
 شد . (اوانت هرا ل)

كازت مذکور می ویسد . خبری که چند روز
 قبل در غلطه شوع کرده بود که مجلسی که در باب
 والای مصر عسکری در حضور جناب مستطاب
 اجل افخم حضرت و کاتبانهای و جناب دولتاب
 مصر عسکری و جناب ولایت مابرق با و در ویش
 باشا معتمد شده بود . در باب ضبط قرطاطع بوده
 این شایعات بی اصل و اساس است . و مذاکرات
 مجلس مذکور تنها در باب امور مالیة باب
 مصر عسکری بوده است .

كازت روم (و رانسیس) را که تا يك ماه تعطیل
 کرده بودند از جانب اداره مطبوعات عفو شده
 و از روز شنبه بطبع و نشران میاشرت کرده اند .

واور همایون افرادی که مأمورا در بیعت بود
 بخارج در سعادت وارد شده است لیکن در جریده
 عسکر به روز ورود و اهور همایون مذکور را
 در بازدهم ماه حال روز یکشنبه می نویسد و خود
 جریده مورخ به چهارم ماه حال است . معلوم
 است این یکی از سهو مرتب شده است .

كلام قدیم واجب التکریم که در سابقه معارف وایه
 حضرت شاهانه مقرر بود برای زیور ایدی
 مسلمان و نو عریون موحیدن و رای نمیم این
 مکرمت و نعمت مدتی بود که نسخ شریفه آن
 در دستگاه طبع و تنبیل گذاشته شده بود این روزها
 سه هزار نسخه همین ختم گردیده و مثل سابق
 در بازار نظارت جلیله معارف از قرار هدیه مقرر
 ان بهر کس خواهان باشد اعطا خواهد شد ذکر
 میشود که به تکیه اعداد ان همت و غیرت و وزیده
 میشود و باعث مسروریت و امتنان گردید .
 (بصیرت)

(وضع صربستان)

مال گذشته در ماه آگوست رومی سه چهار هفه
 متوالیا از صربستان خبرهای جنگ و حرب مرید
 در اول ماه ایلول هیئت مدیران رستنج اداره
 امارت را در عهد گرفت و در نیم ماه من پور شورای
 ملت گشاده شد . دقیقه بدقیقه کتابکی بی اطلاع
 از کار بودند . و او هم و ترسانی منتظر بودند که
 صربستان بدولت علیه عثمانیه اعلان مخالفت
 بکند . ولی این خبر هیچ نرسید و از قوه بغفل
 نیامد . تلگراف سازهای آن صفحات از روی
 جنگ اهالی صربستان را و خبرهای مصادمات
 در میان عساکر دولت علیه عثمانیه و صربستان را
 بی دردی بکازتها می فرستادند . لیکن این زحمتها
 بجز رفت و این کار صورت نکرده . در تاریخ
 بیست و نهم ماه ایلول شورای ملی که در شهر
 (کراکواچ) منعقد شده بود ببلقرا نقل شده
 و سیور رستنج مدیر خارجه درین هنگام باهالی
 سخن از جنگ میگفت . و پرنس میلان بصلح وعده
 و نصیحت میداد . در چهارم اکتو بر ماه پرنس
 مشارالیه حال مشکل خود را بشورای ملت بیان
 کرد . و لزوم صلح و آسایش را بایشان فهماند .
 آنوقت در رستنج استعفا کرد . و بجای او در مورخه
 هشتم اکتو پرنس مدیران کالیو بیج روی کار آمدند .
 که هیئت مذکوره تاکنون صربستان را اداره میکنند .
 و ازین جهت پرنس مشارالیه وقت آن دانست
 که امر ازدواج و عروسی خود را انجام دهد .
 و يك ماه تمام در کال آسوده و خوشی در خانه
 خود بگذراند . يك ماه بعد عساکر صربستان
 که در حدود دولت علیه عثمانیه بودند . پس کشیده
 شدند . و بواسطت دول اروپ خوف و مخالفت
 صریحه بدولت علیه عثمانیه بر طرف شد .
 در تاریخ سیام نوامبر مجلس شورای ملت که موقتا
 تعطیل شده بود منعقد گردید . و در آنوقت سخن
 و بحث جنگ را یکطرف گذاشته مذاکرات امور مالی
 پرداختند . و هیئت مدیران مار شوو بیج را بجهت
 اینکه در خارج بودجه موازنه دخل و خرج امارت
 بعضی مخارج کرده بودند بجا که کشیده و در زیر
 محاکمه آوردن . و این کیفیت منافی بود بخیال جنگی
 که پیش از آن در میان بود . در خاطر ماهست
 وقتیکه جنگ جو بان طلب جنگ و مخالفت با دولت
 علیه عثمانیه میکردند . سیور رستنج با آنها
 بحرمانه گفته بود .

صربستان را حال جنگ کردن نیست انبارهای
 ذخیره و مهمات خالی است . و سبب این هیئت
 مدیران مار شوو بیج و خصوصا مدیر حریه میو
 پروبیج است . که وجه لازم را در این خصوص
 صرف نکرده است . اکنون که پنج ماه بعد از آن
 است مدیر حریه موسی الیه بجهت اینکه میگویند
 از وجه مقرر برای اداره حریه زیاد تر خرج کرده
 است بزر محاکمه آورده شده است .

عجاست که در صرب و یونانستان مجالس شورای
 ملی در باب مالیة هیئت وکلای خود را در ریحا که
 می آرند . حکمداران صرب و یونانستان از روی
 استقامت می کنند . ولی در صربستان کارها
 و وقایع بظهور می آید که تلگرافها در باب آنها
 سکوت میکنند . با رسال پرنس میلان در وین بیان

کرد . که اگر به موجب نصیحت دول ثلثه حرکت
 کند مستند حکومت خود را از دست خواهد داد
 و بنابرین افادات کازت (کلت پنه را) در خلاصه
 پولیتیک توشنیم . بی اصل نمی توانیم گفت .
 بنصف صبا کر صربستان امنیت نمی شود کرد .
 و باید در خاطر آورد . که پرنس سابق را در طو بیجی
 در معاونت صاحب منصبان نظامیه کشه اند
 ۱۸ پرنس میلان استعفا کند در صربستان جنگ
 داخلی ظهور می تواند کرد . و این جنگ داخلی
 با سزاقت اروپ هم خللی می تواند آورد . و بنابر
 این وظیفه دولتها اصلاح کردن داخله امارت
 مشارالیه است . (نایه فرایه پره)

(تجهیز جنازه باجوج و بعض حالات)
 (اهل عصیان)

در بیست و چهارم ژانویه که روز دوشنبه گذشته
 باشد در کوزه رسم تجهیز جنازه باجوج نام
 که از رومی باغیان بوده و در جنگ کشه شده است
 اجرا داشته اند . رئیس مرقوم برادر زن پرنس
 قرطاطع بود . بقدر ششصد نفر از اهل شورش
 در تشیع جنازه حاضر بوده اند . قونسل روسیه
 در کوزه در تونسلخانه برقی کشیده بوده است .
 جاعت اسلحه و موزیک نظامیه را کوزه تکلیف
 کردند . که بجهت احترام جنازه در هنگام اجرای
 رسم تجهیز موزیک بزنند . ولی اداره موزیک
 من پور این تکلیف را قبول نکرد .

(پولیتیک کورسبونینگ) می نویسد اهل شورش
 که نزدیک بخود اتریش بودند رسیدن سوچیا نام
 رئیس عصیان را که در زیر کوماندا ی او یک هزار
 و پانصد کس از اهل شورش بوده است بانلاش
 و اضطراب زیاد منتظر بودند . بعلا آنکه از
 هجوم ناگهانی عساکر دولتی که در نزدیکی تیروین
 بودند هراس تمام داشتند .

از اخبار نویس خود که در کوزنداریم کاغذهای
 ذیل را که منطبق بشورش است گرفته ایم .

فی ۱۶ ژانویه نهایت در خصوص جنگ کریستاج
 خبر صحیحی که درین جنگ فرقه (لازار سوچیا)
 پریشان و تار مار شده است . قرطاطیان خودشان
 اقرا می کنند . که از اهل شورش زیاده از چهار
 صد کس درین جنگ تلف شده اند . و فیات عساکر
 دولتی خیلی کم شده است . درین جنگ فرقه
 (پکو باو وویج) بجهت دست به و غارتگری
 بنواجی بلاتار فقه بوده است و ازین جهت او را
 بخائن کاری منسوب داشته اند (پکو باو وویج)
 چند روز قبل باد و هزار و پانصد نفر (بکر بیجی)
 رفته و راهی را که از تیروین برا کوزه می رفت ضبط
 کرد . و لازار سوچیا نیز نزدیک بانجا در مناسرت
 دوز بود که این دو فرقه قریب بیج هزار نفر اهل
 شورش بودند . مع ذلك از عساکر دولتی چهار
 دسته عسکر بتاريخ ۱۳ ژانویه از تیروین بعلا
 زاریه رفته اند . و از آنجا هم عودت کرده اند .
 بدون آنکه اهل شورش جرأت بهجوم کنند .
 همراهان سرکرده های مرقومه میگویند . سبب
 اینکه بقراولان دولتی که جعبت بسیار کمی داشتند .

هجوم نکردند این بود که در نظر داشتند خودشان را
 ببار خاکی بزرگ آذوقه بزنند . ولی دیگران میگویند
 خیاشان این بوده است که خود را ببارهای آذوقه
 قلبی و غانلا برسانند .

شب اول سال جدید رومی پکو باو وویج برا کوزه
 آمد شب مهمان قونسل روس شده و فردای آنروز را
 سوار شده به (کر بیجی) باز رفت و همان شب
 لی پو براد بیج سر کرده برا کوزه آمده و بلا فاصله
 خبر استعفا ی او از کوماندا نی شایع گردید .
 فی الحقیقه در آنروز میان او و پکو باو وویج
 و روسای دیگر منازعه و اختلاف ظهور کرد ولی پو
 و دیج با سکه قنار آمده که سوار و اهور بشود
 بکرن قره طانی نزد او آمده و دو بیست عدد کرمیه را
 که از او طلب داشت مطالبه کرد و چون از دادن
 قرض خود مخالفت نمودن من پور لی پو براد بیج را
 باز یانه که در دست داشت نزد این کیفیت در نزد
 هوا خواهان او مایه سرافکندی او گردید .

اطبا و جراحها و مأمورین مرصخانه ها که از روسیه
 حرکت کرده بودند بانجا رسیده و بقره طاطع
 عزیمت کرده اند . همه اوزامات طبابت و خصوصا
 پول زیاد همراه ایشان بود . ولی اهل شورش
 شکایت از نداشتن آذوقه داشتند .

۱۸ ژانویه اهل شورش تامل در کر بیجی نزدیک
 بخود اتریش اند . و ذخیره خود را از ممالک
 اتریش تدارک میکنند . از قراریکه شنیدیم
 جناب دولتاب احمد مختار پاشا از اسلامبول امر
 گرفته است . تا رسیدن والی ولایت جناب
 دولتاب علی پاشا حرکت تجاوزی نکنند .

کسانی که از اهل هر سگ بخاک اتریش فرار کرده
 اند از نو میکنند که يك وسیله بختاهای خود
 شان برگردند . ولی کومیته ها و جاعتهای اغانه ها
 که منافع ذاتیه خودشان را در امتداد زمان شورش
 می دانند . مانع از حصول آرزوهای مال مرقومه
 که میخواهند عرض استیذان بدولت متبوعه خودشان
 کنند میباشند . در و زدن و نفر صاحب منصبان
 نظامی روسیه بانجا آمده اند می گویند این دونفر
 از دولت روسیه بلامدت مرخصی حاصل کرده اند
 و در انواع خارجه داخل خدمت توانند شد .

هفته گذشته بواسطه واپور لوئید بدالماجی جهت
 اهل شورش دینایت فرستاده شده است . و چون
 حل و نقل این باروت در واپور ها غدنغن است .
 دینامیتهای مذکوره را در توی صند و قوهای
 مسافرین و قوطیهای شکه گذاشته بودند .
 کومیتهای لوئید باید در قیاب دقت کنند . بعلا
 آنکه اگر صد درهم از این باروت دینامیت آتش
 بگیرد یک واپور بزرگ را می تواند هوا بپندازد .

(نایه فرایه پره)

(خلاصه پولیتیک)

دولت روسیه از جوابهای دولت انگلیس که در
 خصوص تکلیفات کونت اندرامی در خصوص شورش
 هر سگ داده است اظهار خشنودی و امتنان نموده است
 این خشنودی دولت مشارالیه را کازت پتر بورغ
 و کازت غولوس که هر دو کازت نیم رسمی دولت
 مشارالیه است تصدیق میکنند .

مسبو و بکتور هوکو باعضای پاریس در مجلس
سنای انتخاب شد .
انکلیس
لندن ۲۹ ایضا
مسبو کیو ایفای اموریت خود را در مصر کرده
و چون حکومت انکلیس می خواهد در بعض مواد
باو مشورت نماید بلندن عودت خواهد کرد . دولت
انکلیس دوام امور مالیة بظنارت مالیة مصر خواهد
فرستاد .
می گویند اهالی هاتی شورش کردند .
اتریش - مجارستان
پشته ایضا
مسبوزاق وفات کرد . رئیس شورای ملت تکلیف
کرد که در شورای مذکور کومیسونی انتخاب شود
که با اتفاق حکومت و امانت شهر و متعلقان متوفای
مرقوم تدارکات تجهیز جنازه مشارایه را حاضر
کند .
(ممالك عثمانیه)
بکیش ایضا
شورای ملت نظامنامه قرعه عسکری را تصدیق
و قبول نمود .
(روسیه)
پتروغ ایضا
در بودجه سال ۱۸۷۶ هشتاد و شش هزار روبل
واردات از مخارج زیاد تر است .
(روترها)
آلمان
برلین ۳۰ ایضا
پرنس بسمارک بشورای ملت تکلیف کرد که اذن
بدهند هر کس بجهت ممالک خارجه اسب بخرد .
مانع نشوند . از این تکلیف آثار نامینات برای
صلح و مسالمت دیده می شود .
می گویند امپراطور در خصوص حال حاضر اسپانیا
را پوزنی طلب کرد .
(ممالك عثمانیه)
صربستان
بلغراد ایضا
شورای ملت قرارنامه عمومی تلگرافی را قبول
و تصدیق نمود .
(اسپانیا)
مادرید ایضا
جنرال (کدو) از (آلاده) و (آلابان)
عسکر دون فارورا بیرون کرد .
بورسه
خلطه ۱۳ کانون ثانی فرنگی
اسهام عمومی
سوسنه نزال
شرکت عثمانیه

اعتبار عمومی	۳	۳۶
تراموای	۱	۷۵
سنداد شندوفر روم ایلی	۵۴	۲۵
استقراض	۱۸۶۳	۱۳۰
	۱۸۶۵	۱۲۳
	۱۸۶۹	۱۱۹
	۱۸۷۲	۳۸ -
	۱۸۷۳	۱۱۶
کیبال	گروش	ساتیم
لندن ۳ ماهه بهر برای انکلیس	۱۱۱	۰۰
پاریس بهر برای عثمانی	۲۲	۷۰
قیات مسکوکات برای عثمانی	از قرار صد فروش	
لیرا انکلیس	۱۱۱	۰۰
لیرا فرانسه	۰۸۸	۲۰
امپریال	۰۸۹	۳۰
کرمیجه	۰۵۱	۲۰
مجیدیه	۱۰۳	۰۰
بشاک	۱۰۷	۲۵
متالک	۱۰۸	۲۰
پول سیله	۱۳۸	۰۰
طاهر		
اعلانات		
مریبه دوازده بند جناب سعادت ماب کاظم باشا میلوا از اعضای دارشورای عسکری که بجهت تعزیه داران خامس آل عبا شهید کربلا رومی له الفدا درین دهه محرم اثری است نوین و واسطه برای تجدید آیین آه و این بانضمام قصیده غرای مدحیه در حق حضرت شاه ولایت انشاء فرموده اند اینوزها طبع شده و در دکان جلیل اغا در چنبری طاش و حاجی حسن در باشچه قیوسی فروخته می شود .		
(خرابات)		
مشکل با انواع قصاید و ترکیات و ترجعات و تسدسات و قطعات و رباعیات و غزلیات و ابیات در چهار زبان یعنی ترکی و چغتایی و فارسی و عربی که کزیده ادبی روم و شاعر مشهور و معلوم جناب ضیاء افندی از آثار اسلاف و معاصرین انتخاب و جمع و در سه جلد درج کرده بود در دکان حاجی حسن افندی در چارسوی صحافان و در دکان حاجی حسن اغا تنبا کو فروش		

در باشچه قیوسی هر جلدی به قیمت معین فروش میشود .
محل فروش (اختر) در چنبری طاش دکان جلیل اغا
کتاب فروش و در باشچه قیوسی دکان حاجی حسن
اغا تنبا کو فروش و در بازیدقراخانه صرافیم افندی
و در اقسرای قرب بشل طولومبادر دکان تنبا کو فروش
و در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافر خانه عسکری
و دوشک طاش در مرکز تراموای در دکان
تنبا کو فروش برای و در پیش مالیه در دکان قن فروش
نمره ۱۴۴ و در دم خان و اند دکان چایی فروشی است .
کتاب مستطاب (میزان الموائین فی امر الدین)
که در چند سال پیش از جانب یکی از مأمورین سفارت
سایه ایران در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد
بر رساله میزان الحق نام پروستاتی تألیف و در مطبعه
عامره طبع شده بوده در مغازه کتاب فروشی در تحت
مسافر خانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش
میشود .
چون قبل از آنکه اختر طبع و نشر بشود بعضی
از ذوات کرام از ممالک محروسه و غیره بموجب
مکتوبهای خودشان طالب اونه شدن گردیده
و قیمت آنرا هم بجهت اینکه ارسال بفرمانند
سؤال کرده بودند . و تا جواب خدمت
ایشان عرض کنیم شروع و طبع و نشر آن شده
و همان تفصیل که مقرر بوده نفعهای که بیرون کرده
شد خدمت ایشان از پوسته های دریا و خشکی
ارسال گردید . و همان طور نیز فرستاده خواهد
شد . و قیمت سالیانه و غیره آنهم در لوحه کازت
معین و مرقوم است . لهذا پس از عرض تشکر
بخدمت ایشان بجهت میل و التفاتی که در قبول کردن
این کازت ظاهر فرمودند . از عموم خیر خواهان
خواهش میکنم هر کدام از ایشان بوسائل اولیه
بطوریکه خواهش فرموده اند و مقرر است وجوه
معینه اونه ها را بدار السلطنه اسلامبول و اداره اختر
ایصال فرمایند که باعث دوام و استمرار کار
گردد .
در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که زبان
فارسی و عربی و آلمانی و فرانسه و انکلیس و روسی
و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بتری و از برای بزیاتهای
مذکوره ترجمه و هم نوشتن بعضی اوراق بزیاتهای
مذکوره قبول میشود .
(مخاطره ای اورمان)
یا خود
(قلابر حیدر لری)
نام رساله تبار و زبان ترکی از جانب ملتزم آن اغوب
افندی ماطومین طبع شده در بارقه سر بل و جاهای
دیگر فروخته می شود .
رساله مذکوره در نهایت سلاست و شایان مضافه
نوشته شده . مری اخلاق و احوال انسانها
تواند بود .

رساله بارقه ظفر دار بفتح اسلامبول . ملید آتاتار
وصاف که اثر خامه یکی از ادبیات مشهور است در دکان
هر کتاب فروش از قرار سه غروش فروش میشود .
یک باب خانه در اسکدار در محله خرابه دین در تقاطع
فاطری در نمره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور
در حرم و سلاطین چهارده اطاق و یک طویل و چهار
چاه آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار
و هفتصد زرع زمین بنا و بقیه دارد هر کس طالبه
باشد بمطبعه اختر مر اجعت نماید .
حکاک مشهور موسو سانج روسیه مدتی است
باسلامبول آمده موسی الیه هر نوع رسم و خطوط را
در نهایت خوبی و اسنادی در روی شمشاد حک و ترسیم
می نماید هر کس طالب بوده باشد بمطبعه (اختر)
مر اجعت نماید .
هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلیتو غراف
وجه به بلیتو غراف یعنی با ستم و چاپی شکی و حروفی
در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و امتیاز طبع
و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق
سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق
و اسناد برنگهای مختلف و خطوط متوجه و نیز
رسمهای کراویز و قرین و کارت و زیت فارسی
و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق
رسمیه که از جانب ادارهای رسمی و دولتی امر
و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی
طبع شده و باعث خوشنودی خواهانندان بسیار شاهی
مذکور از هر جهتی خواهد گردید . و سکه های
لیتو غراف همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب
جهت فروش در اداره مطبعه موجود است .
کتاب گلستان افصح الشعرا شیخ سعدی شیرازی
رحمة الله علیه رحمه واسمه کتابی است که در قافیه
مشرق زمین در نزد عموم اهل آسان و اصحاب ذوق
و فهم مسلم و مقبول است و سزاوار بود که همچنان
نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز
مرغوب با ستم شده با دکاری برای طالبان آن باشد
و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این
مقصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته
از اتفاقات حسنه عالیجناب میرزا اغا الملقب بصاحب
قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدر سعادت
نشریف آورده و بر حسب خواهش دوستان قبول
نمودند که نسخه مذکوره را بنویسند لهذا نسخه
مذکوره در کمال نفاست و خوبی با ستم شده بود
و چون مقصود اصلی خدمت بمعارف بود بعد از
فروخته شدن مقدار کافی از آن از قیمتش تفریل
شده اکنون نسخه های آن در مغازه کتاب
فروشی در زیر مسافر خانه عسکریه بایزید .
و در اقسرای قرب بشل طولومبادر دکان تنبا کو
فروش و در دکانهای جلیل اغا در چنبری طاش و حسن اغا
در باشچه قیوسی جلدی از قرار بیست غروش
رایج فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه
مخصوصه است
مکتوبی به برای درج
شده و طبع نشود
مکتوبی که اجرت
است از جنب اد
این کازت از
موش و خرد که اند
نیکباز کند . و از
و فرهنگ که آدمی را
و از فکر و نام منع
از اینکه صفت (تفاد
و خست برین اخلا
خوی شایسته نیست
بدینها جائزنی
صفی است که می
و مدیت و مودت و
و اقتضای آنها
رسیده است همه از
آنها عاید بفاق اس
خانه را با ستمی نتوان
باشد تدارکی برای
توانی داشت . لکن
دشمن خانی است
رهایی نتوانی داشت
تاریخ بانسان میدهد
و بجهت بسیار و اندکی
و در شعبه های تمدن
و افتخاری برای خود
تا رومار و پریشان
نمای آنها را مایه
چیز دیگر نبوده است
کوچک بیکر تا بجا
و برزکان ملل و روسا
باشکاری خواهی د
و فته های بزرگ درجه
در هر شعبه از شعبه
از اصناف جمعتهای
اگر تاریخ را به پیش
عظیم الشان که به
داشتند . و دولتهای
با کمال توانایی داد
که با ستم و خاسته
بمنورهای که عقل و
تمام شده و اثری از
و همه اینها از آثار